

Akcija zajednice za energetska tranziciju u Bosni i Hercegovini

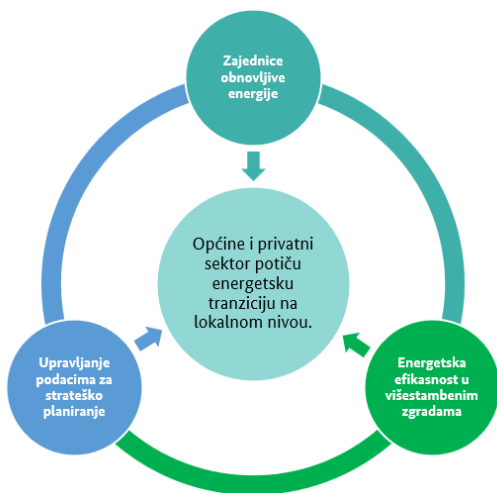
Izazov

U Bosni i Hercegovini se još uvijek dosta energije koristi iz uglja što uzrokuje visoke emisije ugljen-dioksida i ima loš utjecaj na klimu. Osim toga, korištenje ovakve energije uzrokuje štetne emisije koje utječu na kvalitetu zraka u naseljima. U 2020. godini oko 40 posto potražnje za električnom energijom dolazilo je iz obnovljivih izvora energije – uglavnom iz hidroelektrana. Zemlja istovremeno ima veliki potencijal za solarnu energiju, vjetar i bioenergiju.

Postupno približavanje Europskoj uniji je u Bosni i Hercegovini posljednjih godina značajno poboljšalo politički i pravni okvir za povećanje energetske učinkovitosti i unapređenje obnovljivih izvora energije. Ipak, konkretna provedba mjera nije u skladu s očekivanjima. Nedostaju ulaganja u postrojenja za obnovljivu energiju za decentraliziranu proizvodnju energije i energetska efikasnost stambenih zgrada.

Cilj

Općine i privatni akteri preuzimaju svoju ulogu pokretačke snage u provedbi lokalne energetske tranzicije.

Naziv	Akcija zajednice za energetska tranziciju u Bosni i Hercegovini
Nalogodavac	Njemačko savezno ministarstvo za ekonomsku saradnju i razvoj (BMZ)
Zemlja	Bosna i Hercegovina
Glavni provedbeni partner	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine (MoFTER)
Provedbeni partneri	Ministarstava energetike, ministarstava prostornog planiranja i fondovi za zaštitu okoliša Federacije BiH i Republike Srpske, općine i gradovi, udruženja gradova i općina, privredne komore, udruženja etažnih vlasnika, građevinska preduzeća i drugi
Trajanje	od 2023. do 2026. godine
Vrijednost projekta	3 miliona eura

Naš pristup

Projekt istovremeno podupire općine i aktere privatnog sektora u aktivnoj provedbi mjera za lokalnu energetska tranziciju. U tu svrhu projekt surađuje s javnim, privatnim organizacijama kao i organizacijama civilnog društva te ih savjetuje u području energetike i građenja. Projekt je podijeljen u tri komponente:

1. Promocija energetska efikasne obnove višestambenih zgrada kroz razvoj potrebnih instrumenata i njihovo korištenje u općinama

Projekt se fokusira na razvoj klimatskih, ekoloških i resursno prihvatljivih koncepata obnove za odabrane investicione projekte za energetska efikasnu obnovu višestambenih zgrada. U tom kontekstu, projekt ima za cilj da razvije modele finansiranja za integraciju vlasnika i vlasnica kuća sa niskim prihodima, kao što su samohrani roditelji, u projekte renoviranja.

Nadalje, projekt savjetuje aktere iz oblasti arhitekture, urbanističkog planiranja, udruženja etažnih vlasnika i lokalne vlasti te ih podržava u energetska efikasnoj obnovi višestambenih zgrada. Konačno, partnerske organizacije kao što su univerziteti ili

Slijeva nadesno:

Žena se smije ispred svježe renoviranog, energetska efikasnog doma. Stambena zgrada sa nedavno instaliranim prozorima.

savezi općina i gradova, savjetuju se o upravljanju znanjem i osmišljavanju informativnih događaja o energetske efikasnoj obnovi.

2. Promocija osnivanja energetskih zajednica uklanjanjem postojećih prepreka i poticanjem razmjene iskustava

Provest će se detaljna analiza barijera za osnivanje zajednica obnovljive energije (ZOE) i realizaciju projekata obnovljivih izvora energije u okviru ovih zajednica. Nakon toga, projekat će se fokusirati na izradu preporuka za prevazilaženje identifikovanih prepreka.

Projekat pruža stručno i pravno savjetovanje partnerskim općinama i investitorima iz privatnog sektora o osnivanju, organizaciji, finansiranju i implementaciji ZOE-a. Nadalje, univerzitetima i savezima općina i gradova se pružaju savjeti o upravljanju znanjem i osmišljavanju informativnih događaja o ZOE-ima.

3. Prikupljanje podataka iz projekata obnove privatnih zgrada i njihovo korištenje za razvoj strategija javnih aktera

Projekat pruža stručne savjete procesima upravljanja na više nivoa, olakšavajući dizajn, prikupljanje, analizu, dalju obradu i korištenje tehničkih, ekonomskih, socijalnih i rodno specifičnih podataka iz renoviranja privatnih stambenih objekata. Pored toga, provodi rodno specifične analize stanovnika i stanovnica u modelnim zgradama.

Istovremeno, savetuje i obučava osoblje lokalnih vlasti o prikupljanju podataka i korištenju podataka za općinsko energetske planiranje i izvještavanje, kao i za osmišljavanje specifičnih programa podrške ženama. Konačno, izradit će se koncept za prilagođavanje i korištenje postojećih sistema podataka iz projekata renoviranja stambenih objekata.

Rezultati

Neki od rezultata koje projekat namjerava da ostvari su:

1. Dokumentovani su rezultati pokaznog programa za energetske efikasnu obnovu višestambenih zgrada, koji je sproveden zajedno sa lokalnim vlastima i univerzitetima.
2. Općine i privatni ulagači su osposobljeni da zajednički razvijaju projekte zajednica obnovljive energije.
3. Javni akteri su upoznati sa mogućnostima prikupljanja i korištenja energetske relevantnih podataka iz projekata obnove privatnih zgrada za razvoj strategija i izvještavanje.

Kontakt: Kirstin Bretthauer

kirstin.bretthauer@giz.de

Ciljevi održivog razvoja Ujedinjenih nacija (UN) na koje je fokusirana provedba projekta:

Izdavač

Deutsche Gesellschaft für
Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH
Registerirani uredi Bonn i Eschborn, Njemačka

GIZ Office Sarajevo
Zmaja od Bosne 7-7a
Importanne Centar 03/IV
T +387 33 957 500
F +387 33 957 501
GIZ-BosnienHerzegovina@giz.de
www.giz.de/bosnia-herzegovina

Ažurirano

08/2023

Fotografije

GIZ, Dejan Rakita

GIZ je odgovoran za sadržaj ove publikacije.

Po nalogu

Savezno ministarstvo za ekonomsku saradnju i razvoj (BMZ)